
Душан Рашковић

**ПРИМЕРИ НАЛАЗА НОВЦА НА ЛОКАЛИТЕТИМА
РАНОВИЗАНТИЈСКИХ УТВРЂЕЊА НА ЈУГУ
ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ**

Под појмом југ Централне Србије у овом раду подразумевамо простор којег затварају источне падине подгорине Копаоника, на западу, до линије врхова планина, Самањца, Буковика, Седог врха и Озрена са регионом Соко Бање, на истоку. Као северни део краја који захвата овај рад подразумевамо подручје Левча, док је јужна граница овако замишљеног простора, окружје Алексинца, са падинама планинског ланца Малог и Великог Јастребца (Карта-1).

Овим радом су обухваћени налази из фондуса Народног музеја Крушеваца, али су обухваћени и налази из збирки колекционаранумизматичара у које је аутор имао увид. Локалитети који се помињу у раду су вишеслојна, углавном брдска налазишта утврђења, на којима налазимо остатке континуитета насељавања од периода старијег гвозденог доба, до средњег века (Карта-2). Ипак, због бројности налаза, нарочито нумизматичког материјала, а и због саме изабране теме, у раду се истиче рановизантијски период.¹

Миран живот у римским провинцијама Централног Балкана поремећен је дешавањима везаним за варварске померања на границама римског царства, још од III века. То више нису биле повремене опасности, које би прохујале деловима римских провинција најближих границама царства, већ су варвари стална претња и њихово присуство је постала свакодневица римског човека. Нестабилност у другој половини IV века, понајвише су узроковале провале Гота.² Врхунац је била 378. године; велики римски пораз код Хадријанопоља, и смрт самог цара Валенса. Готи су се раши-

¹ О распореду и основним подацима о утврђењима на овом подручју Д. Рашковић, *Рановизантијски археолошки локалитети и комуникације у ширем крушевачко окружју*; Трећа југословенска конференција византолога, Крушевац-Београд 2002, 49-72; Д. Рашковић, Г. Тошић, *Прилог познавању касноантичких и средњовековних утврђења у околини Каленића*, Научни скуп, Манастир Каленић у сусрет шестогодишњици, уредник Јованка Калић, Београд-Крагујевац 2009, 67-80.

² Н. Зечевић, *Византија и Готи на Балкану у IV и V веку*, Београд 2002.

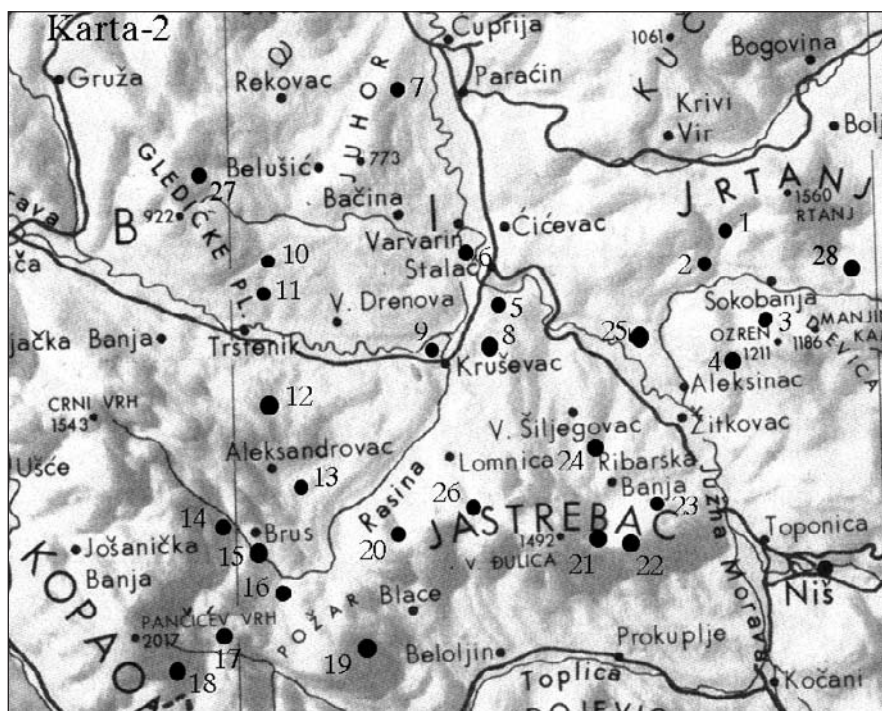

Карта 1: Подручје југа Централне Србије

Map 1: The southern part of Central Serbia

рили дуж целог Поморавља и Подунавља.³ Римске власти су покушале нормализовати и обновити живот поремећен ратним дешавањима с краја IV до половине V века. Одржање живота насељених места било је једино могуће унутар добро брањених зидина на теже доступним врховима. Може се укратко рећи да је слабљење римске централне власти, у време Сеобе народа, принудило становништво да се врати на положаје старих утврђења, напуштених у време чврсте римске власти. Пресељење почиње крајем IV века, а до почетка V века, насеља у унутрашњости провинција, у правилу се налазе у оквиру утврђења подигнутих на брдским положајима погодним за одбрану. То је и објашњење бројности нумизматичког материјала који се проналази на локалитетима ових висова. На подручју које је обухваћено овим радом успели смо детектовати 46 таквих утврђења. Брдски локалитети са својим спорадичним налазима материјалне културе, конфигурацијом терана, остацима разорених зидина, као и налазима новца, недвосмислено говоре да је реч о утврђеним насељима. У правилу они се називају Градиште, Градац или једноставно Град. Изнимке су ретки описни називи локалитета на коме се налази утврђење, Укоса у Град Сталаћу или Чукар у Бољевцу (Карта 2- 21). Јужно од Великог Јастребца налазимо варијанту назива Кале, као нпр. Кале у атару села Вукања (Карта 2- 22), или Каљаја у селу Гргуре (Карта 2- 19).

³ О томе више код, В. Иванишевић, *Скупни налаз римског бронзаног новца из 375/8. године са београдске тврђаве*, Нумизматичар, 9, Београд 1986, 44-58

Карта 2, Археолошка налазишта поменута у раду: 1) Градиште-Рујевица, 2) Градиште-Трубаревац, 3) Градиште-Озрен, 4) Положај места налаза златника Маврикија, на путу према Липовцу, 5) Укоса-Град Сталаћ, 6) Бедем-Маскаре, 7) Градиште-Јеринин град-Драгошевац, 8) Дуга њива-Макрешане, 9) Конопљара-Читлук, 10) Град-Превешт, 11) Градац-Доњи Дубич, 12) Градац-Риђевштица, 13) Градиште-Љубинци, 14) Градиште-Велика Грабовница, 15) Градиште-Гобелја-Брус, 16) Градиште-Мошуте-Дупци, 17) Градац-Беличка чука-Горњи Левићи, 18) Небеске столице-Копаноник, 19) Каљаја-Гргуре, 20) Градац-Петина, 21) Чукар-Бољевац, 22) Кале-Гребак-Вукања, 23) Градиште-Породин, 24) Положај места налаза златника Јустина I у Великом Шиљеговцу, 25) Рутевац-Ћићина-Praesidium Pompei, 26) Градац-Петина, 27) Град-Жупањевац, 28) Градиште-Читлук

Map 2. Archaeological sites mentioned in this paper: 1) Gradiste-Rujevica, 2) Gradiste-Trubarevac, 3) Gradiste-Ozren, 4) Maurice gold findigs location on the way to Lipovac, 5) Ukosa-City Stalac, 6) rampart -Maskare, 7) Gradiste-Jerina's town-Dragoševac, 8) Long-Makrešane field, 9), linnet-Citluk, 10) City-Prevest, 11) Gradac-Donja Mahala, 12) Gradac-Ridevštica, 13) Gradiste-Ljubinac, 14) Gradiste-United Grabovnica, 15) Gradiste-Gobelja-Bruce, 16) Gradiste-Mošute-Dupci, 17) Gradac-Belička čuka the Left-Upper, 18) Nebeska stolica-Kopaonik, 19) Kaljaja-Gregory, 20) Gradac A fifth, 21) Čukar-Boljevac, 22) Kale-Grebak-Vukanja, 23) Gradiste-Porodin, 24) Locality of coins findings of Justin I in the Veliki Šiljegovcu, 25) Rutevac-Cicin-Praesidium Pompei, 26) Gradac-fifth, 27) City-Županjevac, 28) Gradiste-Citluk

Мора се признати да стање истражености рановизантијских утврђења на овим просторима скромно. У последње време врше се ископавања на локалитетима, Бедем у селу Маскаре (Карта 2- 6) и Укоса у селу

Град Сталаћ (Карта 2- 5), смештених у зони саставака Западне и Јужне Мораве. Вршена су археолошка ископавања на локалитету Градац у селу Риђевштица (Карта 2- 12), такође и Градишту на брду Гобелја, изнад Бруса (Карта 2- 15), и локалитету Градац, у селу Горњи Левићи, на источним падинама Копаонику (Карта 2- 17), а позната су ископавања археолошког налазишта ранохришћанске цркве, на локалитету Небеске столице, на самом Копаонику (Карта 2- 18). Због тога ћемо морати наше закључке покушати црпсти из случајних налаза у фондуса Народног музеја Крушевац и из приватних збирки колекционара.

Војна супремација Гота крајем IV века за једну од последица имала је редукацију у циркулацији новца. На основу резултата археолошких истраживања касноантичког локалитета Конопљара, у непосредној близини северозападно од Крушевца, закључујемо да је овај римски викус напуштен након 378. године.⁴ Такође на основу непубликованог нумизматичког материјала Народног музеја Крушевац, са локалитета Дуга њива у селу Макрешане, опет у непосредној близини, североисточно од Крушевца (Карта 2- 8), уочавамо недостатак новца кованог после 378. године. На основу нумизматичке збирке колекционара Саше Ристића из Рутевца код Алексинца, запажамо да античко насеље Praesidium Pompei, смештено у Алексиначкој котлини (Карта 2- 25), иако наставља живети, показује велику редукацију у истом периоду.⁵

Смањени проток новца, изнудио је различита решења. Наводимо примерке пробушеног новца, у једном случају, ковање Аурелијана, са локалитета Градиште у Љубинцима (Карта 2- 13, Табла-1, сл. 1), и у другом случају ковање царевића Константина II, са локалитета Градиште, у селу Велика Грабовница, код Бруса (Карта 2- 14, Табла-1, сл. 3).⁶ Реч је о комадима који су у V веку, можда и враћени у употребу, иако су једно време служили као накит. Наводимо и пример сеченог новца, ковање Константина I, пронађеног на локалитету Градиште у Љубинцима, коме је сечењем смањена тежина, да би се прилагодио тежини неког од номинала V. века. (Табла-1, сл. 2).⁷

Како рекосмо готска је присутност крајем IV века довела до редукације у циркулацији новца, али хунска доминација и хунска разарања су

⁴ Д. Рашковић, *Налази из касноантичког периода на локалитету Конопљара*, Зборник радова-Археолошка налазишта Крушевца и околине, Крушевац-Београд 2001, 81-109.

⁵ Изнимку по броју примерака налаза новца са самог краја IV и првих деценија V века су два локалитета, Градац код св. Петке, на Великом Јастребцу и Градиште у селу Породин, испод Малог Јастрепца, у кањону Туријске реке, а који су недавно откупљени за нумизматичку збирку Народног музеја Крушевац и због тога нису обрађени.

⁶ Примерци се налазе у нумизматичкој збирци Народног музеја Крушевац и још нису публиковани.

⁷ Овај примерак новца налази се у групи новца који је полиција запленила приликом илегалних истраживања на локалитету у Љубинцима.

средином V века потпуно зауставила циркулацију новца.⁸ Област југа Централне Србије 443. године пада у хунске руке; Ниш је хунска граница према југу.⁹

Обратимо пажњу на пример локалитета ранохришћанске цркве Небеске столице, где су археолошка ископавања дала богат нумизматички материјал, од III до VI века (Карта 2- 18),. Међу више од 100 комада, у највећој мери читљивог нова, само је 8 примерака ковано у периоду између 378. и 441. године. Последњи примерак у том периоду је римско ковање цара Јована-Јоханеса, владара о коме налазимо мало података, али који је ковао новац у периоду 423-425. године (Табла-3, сл. 1).¹⁰

Последице хунске пошасте су биле такве да ће до потпуне обнове државне власти, у нашим деловима царства, доћи тек у време цара Анастасија I (491-518. година). Обнова увек тражи новац. Анастасијево време је време монетарне реформе. Обновљену привреду и трговину на подручју царства, па тако и српских простора, најбоље сведоче налази нових врста бронзаних ковања, фолиса, полуфолиса, нових мањих номинала, који се проналазе на локацијама, обновљених утврђених насеља. Као пример обнове живота, наводимо опет локалитет Небеске столице на Копаонику.¹¹ Током ископавања ранохришћанског објекта пронађен је један комад новца чије ковање датујемо у период након 425. године. Реч је о лоше готово у потпуности излизаном примерку фолису кога приписујемо цару Анастасију I (Табла-3, сл. 2).¹²

Можда нам први знак те државне обнове може значити налаз солидуса цара Зенона (474-491. године), пронађеног на локалитету, утврђења Градац, у заселку Мошуте, у селу Дупци на падинама Копаоника (Карта 2-16). Реч је о великом утврђењу смештеном у брдском делу, за који још можемо казати да одваја подручја Жупа Александровачке од горње Топлице.¹³ Поменимо и случајан налаз златника Анастасија I пронађеног у селу Ратина код Краљево,¹⁴ у долини Западне Мораве, а током ископавања Лазаревог града код старе крушевачке Мензулане, пронађен је један фолис Анастасија I (Табла-2, сл. 3).¹⁵

⁸ М. Васић, *Каса са бронзаним новцем IV и V в. из Великог Градишта (Пинџум)*, Нумизматичар 3, Београд, 1980, 75-99; исти, *Налаз солида Теодосија II у каструму Понтес*, Нумизматичар 6, Београд, 1983, 104-110; исти, *Налаз II римског бронзаног новца IV и VI века из муниципијума Хорреум Марги, (Ђуприја)*, Нумизматичар 11, Београд 1988, 63-83.

⁹ В. Поповић, *Јужнодунавске провинције у касној антици од краја 4. до средине 5. века*, Сирмиум, град царева и мученика, Сремска Митровица 2003, 219

¹⁰ R.A. G. Carson-P. V. Hill-J.P.C. Kent, *Late Roman Bronze Coinage*, New York, 1989, 63, 831-838

¹¹ Г. Тошић-Д. Рашковић, *Ранохришћански споменици на источним падинама Копаоника*, Зборник радова византијског института, 44/1, Београд, 2007, 34-39.

¹² Нумизматички налази са локалитета Небеске столице налазе се у Заводу за заштиту споменика у Краљево и нису публиковани.

¹³ Податак прикупљен на терену, током проспекције локалитета Градац.

¹⁴ Користим прилику да захвалим, на овом податку, колегиници Т. Михајловић из Народног музеја Краљево

¹⁵ О. Вукадин, *Археолошка истраживања Мензулане у археолошком парку у*

Занимљив је налаз варваризованог фолиса, имитација Анастасијева ковања (Табла-2, сл. 1). Овакве фалсификате везујемо за присутност стране популације у одређеном подручју. Фалсификована ковања нису реткост на балканским просторима.¹⁶ Примерак варваризованог новца повезујемо са присутношћу Германа у утврђењима у Централној Србији. Место налаза је локалитет Градиште у селу Рујевица код Соко Бање. Индикативно је да са истог локалитета потиче и налаз фибуле у облику троглаве птице (Карта 2-1, Табла-2, сл. 2),¹⁷ коју приписујемо германској продукцији, можда Лангобардима.¹⁸ Германско присуство на утврђењима овог простора показује и налаз лангобардске „S“ фибуле, пронађене на локалитету Укоса у Град Сталаћу (Карта 2-5, Табла-2, сл. 3).¹⁹

Обнова и подизање нових утврђења на подручју Централног Балкана из времена цара Јустинијана препознаје се и преко бројних налаза Јустинијанових ковања са подручја југа Централне Србије. Јустинијанова ковања су захваљујући дугој владавини најчешћи нумизматички налази на готово свим локалитетима утврђења југа Централне Србије. Илустровати ћемо то случајним, појединачним налазима Јустинијанових солидуса. Случајни налаз солидуса потиче са локалитета Мијајлова коса у Јабланици код Крушевца,²⁰ један солидус је пронађен на локалитету Градац, у селу Петина, под Јастрепцом (Карта 2-20, Табла-4, сл. 1),²¹ и један солидус пронађен је на локалитету Зарепак, у селу Велика Грабовница, код Бруса (Карта 2-14, Табла-4, сл. 2).²² Бројни су налази фолиса и свих осталих номинала јустинијановог ковања. Један Јустинијанов фолис, из ковнице у Антиохији, пронађен је на Градишту на Озрену код Соко Бање (Карта 2-28, Табла-3, сл. 3).²³

Једно од ретких археолошких истраживања рановизантијских налазишта, одвијају се у континуитету већ неколико година на локалитету Бедем у селу Маскаре, смештеном на стратешком положају, код саставака Лужне

Крушевицу, Рашка Баштина 3, Краљево 1988, 289.

¹⁶ D. Gaj-Popović, *The appearance of the barbarized folises (folles) in the 6-th century in the Balkan peninsula*, *Balkanoslavica*, 2, Beograd, 1973, 95-100; A. Јовановић, *Налаз варваризованог тремисиса из Добре Воде код Светозарева*, *Нумизматичар* 11, Београд 1988, 83-86.

¹⁷ Примерак варваризованог фолиса и налаз фибуле налази се у приватном поседу код налазача М. Пантића из Соко Бање. Користим прилику да се захвалим господину Пантићу на Помоћи приликом писања овог рада.

¹⁸ J. Ковачевић, *Варварска колонизација јужнословенских области*, Нови Сад 1960, 27, сл. 46.

¹⁹ Д. Рашковић, *Стање истражености рановизантијских утврђења на северо-западу области Науса*, Ниш и Византија, Зборник радова III, Ниш 2005, 183-194.

²⁰ Д. Рашковић, *Појединачни налази римског и византијског новца Народном музеја Крушевца*, *Нумизматичар* 21, Београд 1998. (2000), 100.

²¹ Д. Рашковић, М. Трифуновић, *Касноантичка и рановизантијска археолошка налазишта Јастрепца*, Заштита природе, 55/1-2, Београд 2004, 75.

²² Солидус је у власништву В. Ваљаревића мештанина Велике Грабовнице. Како није био задовољан понуђеном ценом за откуп, Ваљаревић је Народном музеју Крушевца предао само фотографију новца

²³ W. Hahn, *Moneta Imperii Byzantini I, Von Anastasius I bis Justinianus I (491-565)*, Wien 1973, Justinianus, Kupfer, 146 b

и Западне Мораве (Карта 2-6). Реч је о ретком рановизантијском утврђењу лоцираном у на ниском положају у моравској долини. Досадашња истраживања овог локалитета изнедрила су налазе 6 комада новца. Један је примерак приписујемо ковању IV века, један комад је фолис Јустинијана (Табла-4, сл. 2), док су чак четири примерка полуфолиси ковања Јустина II (Табла-5, сл. 3).²⁴

Ковања Јустина II су често последња ковања која налазимо на налазиштима утврђења ране византије.²⁵ Аварска моћ у другој половини VI века кулминирала је походима, 582/4. године, 592/3. године, 596. године, када се потпуно урушава одбрамбена моћ ромејске државе на Балкану. Катастрофа ће изазвати прекид циркулације новца. Ковања Јустина II, Тиберија II Константина и Маврикија, прате последњи период пре великог слома. Ковања Јустина II, поред примерака са Бедема, налазимо на локалитетима као што су, Градиште Јеринин град, у Драгошевцу (Карта 2-7),²⁶ Градац, у Доњем Дубичу (Карта 2-11, Табла-4, сл. 3) Укоса, у Град Сталаћу (Табла-5, сл. 2), Градишту, у Трубаревцу код Соко Бање (Карта 2- 2), Градишту у Читлуку код Соко Бање (Карта 2- 28).²⁷ Два налаза тремисиса Јустина II идентичног ковања, ковнице у Константинополю, чувају се у Народном музеју Крушевац. Једна тремисис потиче са локалитета утврђења Градац у селу Петина (Карта 2-20), док је други тремисис случајан је налаз у селу Велики Шиљеговац под Великим Јастрепцем, код Крушевца (Карта 2-24).²⁸

Примерци ковања Тиберија и Маврикија су у складу са опадањем царства знатно ређи.²⁹ Један примерак тремисиса цара Тиберија пронађен је на локалитету Град више Жупањевца код Рековца у Левчу (Карта 2-27, Табла-7, сл. 1).³⁰ Солидус Маврикија пронађен је на локалитету Градиште у селу Трубаревац код Соко Бање (Карта 2-2, Табла-7, сл. 1), док је један солидус Маврикија пронађен на обронцима Лесковика, на путу из сокобањске долине, према налазиштима у зони села, Липовац, Црна Бара, Пруговац, Станци, односно нишком крају (Карта 2-4, Табла-7, сл. 2).³¹ Сетимо се да и остава византијског новца из Великог Орашја, код Велике Плане, завршава ковањем Тиберија.³²

²⁴ Захваљујем колеги М. Бугару на подацима са ископавања локалитета Бедем, који су још у току.

²⁵ В. Иванишевић, *Византијски новац београдске терђаве*, Нумизматичар 10, Београд 1987, 88-107

²⁶ Примерак из Драгошевца налази се код налазача Љ. Јелића из Рековца.

²⁷ Примерци из Доњег Дубича и Град Сталаћа чувају се у Народном музеју Крушевац и нису публиковани.

²⁸ W. Hahn, *Moneta Imperii Byzantini I, Von Anastasius I bis Justinianus I (491-565)*, Wien 1973, Justinus II, Gold, 11; Налаз Д. Матејића из Великог Шиљеговца, у Народном музеју Крушевац. Тремисиси нису публиковани.

²⁹ В. Црноглавац, *Византијски новац (491-1078) из збирке Народног музеја у Нишу*, Зборник Народног музеја у Нишу, 13-14, Ниш 2005, 64-65.

³⁰ Тремисис са Града више Жупањевца налази се код мештанина, налазача, у кући Илић у Жупањевцу.

³¹ Примерци су из збирке М. Панћића из Соко Бање.

³² I. Mirnik, *Coin Hoards in Yugoslavia*, BAR-s, 95, Oxford 1981, br. 241, 73

Након аваро-словенских похода и словенске колонизације, циркулације новца престаје. У унутрашњости Балкана размена добара је једини вид трговине. Новчане размене неће бити све до средине X века и успона византијске државе.³³ Налази новца који потичу са простора, кога смо назвали југ Централне Србије, уклапају се у општу слику историјских дешавања, од краја IV до краја VI века. Такође ти налази новца, и поред очекиваног аутархичног привређивања ових утврђених насеља, показују развијену робно новчану привреду, у овим деловима ромејског царства, у рановизантијском периоду.

Dusan Raskovic
EXAMPLES OF MONEY FINDINGS AT THE SITES OF EARLY BYZANTINE
FORTIFICATIONS IN SOUTHERN SERBIA.

By the term South Central Serbia in this paper, we refer to the area closing the eastern slopes of Kopaonik mountain on the west, mountain tops of Samanjca Bukovik and Sedi vrh, and the region of Soko Banja spa, on the east. As the northern area, which affects this paper, we assume the Levce area, while the southern border of this imaginary space is a relatively closed area of Toplica.

This paper includes findings from the holdings of the National Museum Krusevac, but also includes the findings from the collector-numismatists' collection to which the author had the access. The sites mentioned in the paper are multi-layered fortifications sites, but the authors emphasize early Byzantine period due to the scope of findings and intensity of life in these locations, in the early Byzantine period.

The time span from the period from which the money findings originate, and are found in these locations, ranging from sporadic findings from late antique period of II-III century, to the findings from the period of the collapse of Romanic world at the end of the sixth century. So, judging by the certain findings, some of these fortifications have already been used in the Late Antiquity, especially after the turmoil and destruction caused by the barbarian invasions of the fourth century. It is quite clear that the Gothic military supremacy in late fourth century led to a reduction in the circulation of money, while Hunnic dominance of mid-fifth century, completely stopped the circulation of money. Coins indicate the rise and establishment of central government authority and normalization of the circulation of money in the reign of Emperor Anastasia. After a century of normalization and strengthening of the Byzantine State, especially the time of Justinian's reconstruction, the circulation of money was intensified. Avars in the late sixth century completely extinguish the presence of Byzantine government in this part of the Balkans, and for a long time completely stopped the circulation of money. The last findings from these fortifications are the coinages of Justin II, Tiberius and Mavrikuja.

³³ В. Радић-В. Иванишевић, *Византијски новац из Народног музеја у Београду*, Београд 2006, 27-28.

Табла 1: 1) Аурелијан-Градиште, Љубинци; 2) Константин I-Градиште, Љубинци; 3) Константина II-Градиште, Велика Грабовница

Panel 1: 1) Aurelian-Gradiste, Ljubinac, 2) Constantine I-Gradiste, Ljubinac, 3) Constantine II-Gradiste, United Grabovnica

Табла 2: 1) Анастасије I (Варваризовано ковање)-Градиште, Рујевица; 2) Фибула-Градиште, Рујевица; 3) Фибула-Укоса, Град Сталаћ; 4) Анастасије I-Крушевац, Лазарев град.

Panel 2: 1) Anastasius I (Varvarizovano forging)-Gradište Rujevica, 2) Fibula-Gradište Rujevica, 3)-fibula obliquely, City Stalac, 4) Anastasius I-Krusevac, Lazarev grad.

Табла 3: 1) Јован (Јоханес)-Небеске столице, Копаоник; 2) Анастасије I-Небеске столице, Копаоник; 3) Јустинијан I-Градиште, Озрен.

Table 3: 1) John (Johannes)-Celestial chairs, Копаоник, 2) Anastasius I-Sky-chair, Копаоник, 3) Justinian I-Gradiste, Ozren.

Табла 4: 1) Јустин I-Градац, Горњи Левићи; 2) Јустинијан I-Бедем, Маскаре; 3) Јустин II-Градац-Доњи Дубич.

Panel 4: 1) Justin I-Gradac, above the Left, 2) Justinian I-rampart, Mascara, 3) Justin II-Gradac-Donja Mahala.

Табла 5: 1) Јустинијан I-Градиште, Љубинци; 2) Јустин II-Укоса, Град Сталаћ; 3) Јустин II-Бедем, Маскаре.

Panel 5: 1) Justinian I-Gradiste, Ljubinac, 2) Justin II-Italic, City Stalac, 3) Justin II-rampart, mascara.

Табла 6: 1) Јустинијан I-Градац, Петина; 2) Јустинијан-Зарепак, Велика Грабовница;
3) Јустин II-Градиште, Читлук код Соко Бање.

Panel 6: 1) Justinian I-Gradac, fifth, 2) Justinian-Zarepak, United Grabovnica, 3) Justin II-Gradiste, Citluk near Soko Banja.

Табла 7: 1) Тиберије-Град више Жупањевца; 2) Маврикије-пут од Соко Бање према Липовцу; 3) Маврикије-Градиште, Озрен.

Panel 7: 1) Tiberius-City more Županjevca, 2) Maurice-way from the Soko Banja Lipovac, 3) Maurice-Gradiste, Ozren.

